

**Raport z realizacji Programu Ochrony
Środowiska dla Gminy Topólka
na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029,
za okres 2023-2024**

Zamawiający:

Gmina Topólka

Topólka 22

87-875 Topólka

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska

Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek

Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów:

Kierownik Projektu – Karolina Drzewiecka

Konsultant – Martyna Ciska

Analitik – Oliwia Machalska

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Charakterystyka gminy	4
2.1. Położenie	4
2.2. Walory przyrodnicze gminy	5
2.3. Jakość powietrza na terenie gminy	9
2.4. Poziom hałasu na terenie gminy	14
2.5. Natężenia pól elektromagnetycznych na terenie gminy	19
2.6. Jakość wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy	20
3. Stopień realizacji programu ochrony środowiska w latach 2023-2024	24
4. Ocena realizacji programu ochrony środowiska w okresie od 2023 do 2024	30
5. Spis tabel i rysunków	36

1. Wstęp

Celem niniejszego opracowania jest ocena efektów realizacji zadań w okresie od 2023 r. do 2024 r. wynikających z „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Topólka na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029”, przyjętego uchwałą nr XXI/162/20 Rady Gminy Topólka z dnia 8 grudnia 2020 r.

Obowiązek sporządzenia raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska przez organ wykonawczy gminy i przedstawienia tego raportu radzie gminy wynika z zapisów art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.). Organ wykonawczy gminy wykonuje raport co dwa lata.

Ustawa Prawo ochrony środowiska nie wskazuje wymagań dotyczących formy oraz zawartości raportów z wykonania Programów Ochrony Środowiska. W związku z tym, sporządzając niniejszy dokument, wzięto pod uwagę główne cele oraz przewidziane do wykonania zadania ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Topólka na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029.

Źródłami informacji na temat realizacji poszczególnych zadań są:

- Urząd Gminy Topólka,
- Raport o stanie Gminy Topólka za rok 2023¹.

2. Charakterystyka gminy

2.1. Położenie

Gmina Topólka jest gminą wiejską położoną w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie radziejowskim. Sołectwa wchodzące w skład Gminy to: Bieli, Borek, Chalno, Czamanin, Czamanin-Kolonia, Czamaninek, Galonki, Głuszynek, Kamieniec, Kamieńczyk, Kozjaty, Miłachówek, Orle, Paniewek, Paniewo, Sadłóg, Sadłówek, Sierakowy, Świerczyn, Świerczynek, Topólka, Torzewo, Wola Jurkowa, Znaniewo². Gmina Topólka znajduje się ok. 34 km od Włocławka.

Gmina Topólka sąsiaduje z gminą:

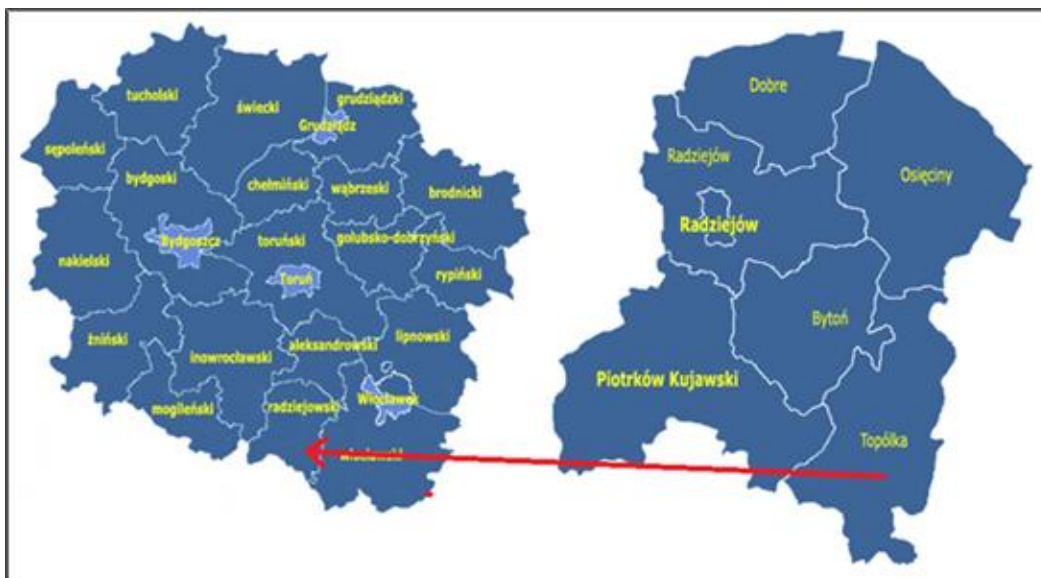
- wiejską Bytoń, powiat radziejowski, województwo kujawsko-pomorskie,
- wiejską Osięciny, powiat radziejowski, województwo kujawsko-pomorskie,
- miejsko-wiejską Lubraniec, powiat włocławski, województwo kujawsko-pomorskie,
- miejsko-wiejską Izbica Kujawska, powiat włocławski, województwo kujawsko-pomorskie,
- wiejską Babiak, powiat kolski, województwo wielkopolskie,

¹ W momencie sporządzania Raportu nie był dostępny Raport o stanie Gminy Topólka za rok 2024

² Program Ochrony Środowiska dla Gminy Topólka na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029, przyjęty uchwałą nr XXI/162/20 Rady Gminy Topólka z dnia 8 grudnia 2020 r.

- miejsko-wiejską Piotrków Kujawski, powiat radziejowski, województwo kujawsko-pomorskie,
- gminą wiejską Wierzbinek, powiat koniński, województwo wielkopolskie³.

Rysunek 1. Położenie gminy Topólka na tle powiatu radziejowskiego i województwa kujawsko-pomorskiego

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Topólka na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029

2.2. Walory przyrodnicze gminy

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na terenie gminy Topólka znajdują się:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Jezioro Głuszyńskie,
- Obszar Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki (PLH040037).

Obszar Chronionego Krajobrazu Jezioro Głuszyńskie – obejmuje powierzchnię 5 935,56 ha. Obszar ten został utworzony na podstawie uchwały nr XX/92/83 Wojewódzkiej Rady Narodowej we Włocławku z dnia 15 czerwca 1983 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. WRN Nr 3, poz. 22). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest uchwała nr X/242/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie (Dz. Urz. z 2015 r. poz. 2563). Teren ten pod względem fizyczno-

³ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Topólka na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029, przyjęty uchwałą nr XXI/162/20 Rady Gminy Topólka z dnia 8 grudnia 2020 r.

This map shows the area around Jezioro Głuszyńskie. The lake is a large brown feature on the left side. A red boundary line encloses a significant portion of the map, including the lake and several villages. Villages shown include Bytów, Topółka, Budziszewo, Złotów, and others. The map also shows roads, rivers, and smaller bodies of water.

6

Obszar Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki (PLH040037) – specjalny obszar ochrony siedlisk, zajmujący powierzchnię 151,91 ha. Jednak swoim zasięgiem obejmuje tylko niewielki obszar gminy Topólka. Został utworzony na podstawie decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE) (Dz. Urz. UE L 33 z 08.02.2011, str. 146). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 19 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki (PLH040037) (Dz. U. z 2022 r. poz. 160). Do najcenniejszych cech Obszaru należy występowanie tutaj słonych łąk, które mają znaczenie zarówno w skali regionu jak i kraju. Zasolenie gleb na tym obszarze nie pochodzi z wód rzeki Zgłowiączki przepływającą w pobliżu, tylko związane jest z wysiękami słonych wód, towarzyszących cechsztyńskim pokładom soli kamiennej, które w obrębie antyklinorium środkowopolskiego są wyniesione blisko powierzchni ziemi. Obecnie źródłem zasolenia są również solanki sączące się z odwiertów, wykonanych w przeszłości przez człowieka. Na terenie Obszaru dominują śródlądowe słone łąki ze świbką morską i mlecznikiem nadmorskim. W lokalnych zagłębieniach oraz również w koleinach dróg prowadzących na łąki, znajdują się niewielkie płyty muraw z mannica odstającą i muchotrzewem solniskowym. Większe powierzchnie w obniżeniach zajmuje halofilny szuwar z sitowcem nadmorskim. Natomiast w wyżej położonych partiach wykształciły się płyty subhalofilnych łąk z kostrzewą trzcinową i pięciornikiem gęsim. W związku z występującymi tutaj unikalnymi słonymi łąkami znajduje się tutaj grupa rzadkich halofilnych gatunków roślin, jak m.in.: łoboda oszczepowata, odm. solna, salina mlecznik nadmorski, mannica odstająca, muchotrzew solniskowy, świbka morska, koniczyna rozdęta *Trifolium* czy komonica wąskolistna.

Na terenie obszaru obowiązują plany zadań ochronnych ustanowiony na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 20 czerwca 2018 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037 (Dziennik Urzędowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 2018 r., poz. 3279). Cele działań ochronnych wyznaczone dla poszczególnych przedmiotów ochrony zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 1. Cele działań ochronnych wyznaczone dla poszczególnych przedmiotów ochrony występujących na obszarze Natura 2000 Jezioro Głuszyńskie

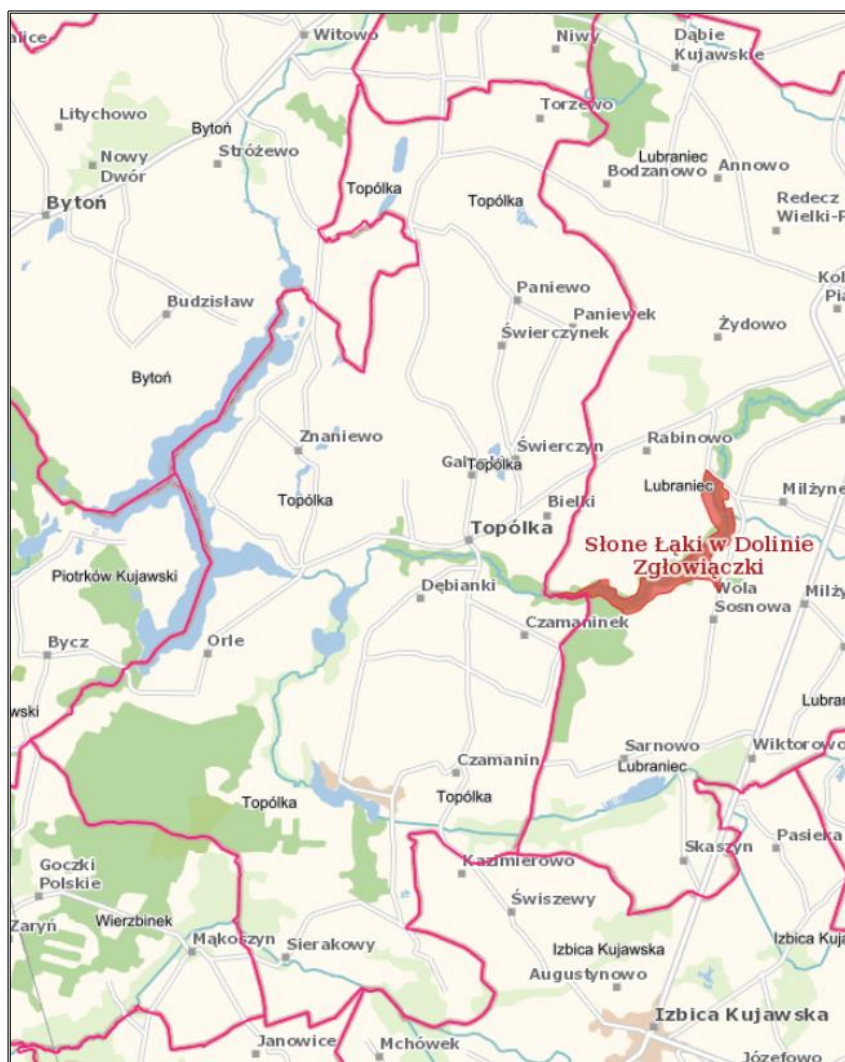
Nr	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
1.	Śródlądowe słone łąki, pastwiska i szuwały	Zachowanie siedliska w stanie niepogorszonym. Polepszenie wskaźnika stanu ochrony siedliska, tj. rodzime gatunki ekspansywne roślin zielonych z U2 na U1.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Topólka na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029, za okres 2023-2024

Nr	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
2.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Zachowanie siedliska (powierzchni, struktury i funkcji) w stanie niepogorszonym (U2).
3.	Kumak nizinny	Zachowane siedliska gatunku w stanie niepogorszonym (FV).
4.	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	Nie ustalono celów działań ochronnych z powodu planowanego usunięcia siedliska z listy przedmiotów ochrony.
5.	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	Nie ustalono celów działań ochronnych z powodu planowanego usunięcia siedliska z listy przedmiotów ochrony.
6.	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Nie ustalono celów działań ochronnych z powodu planowanego usunięcia siedliska z listy przedmiotów ochrony.

Źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 20 czerwca 2018 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla
obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037

Rysunek 3. Położenie Obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki na terenie gminy Topółka

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 03.09.2025 r.)

2.3. Jakość powietrza na terenie gminy

Powietrze atmosferyczne jest jednym z najistotniejszych elementów środowiska przyrodniczego, które podlega ochronie. W polskim prawie środowiskowym zakres i sposoby ochrony powietrza atmosferycznego są określone głównie w ustawie Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.). Przepisy te dotyczą ochrony zasobów środowiska przyrodniczego, przeciwdziałania zanieczyszczeniom, wydawania pozwoleń, opłat i kar administracyjnych za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.

Potrzeba prawnej ochrony powietrza, jest skutkiem jego zanieczyszczenia, które w ustawie – Prawo ochrony środowiska zostało zdefiniowane następująco: *emisja, która może być szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, może powodować szkodę w dobrach materialnych, może pogarszać walory estetyczne środowiska lub może kolidować z innymi uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska* (art. 3 pkt 49 u.p.o.ś.).

Zanieczyszczenie powietrza jest wynikiem wieloletnich działań człowieka, w tym wykorzystania paliw kopalnych, rozwoju transportu i urbanizacji. Niektóre zanieczyszczenia pochodzą z naturalnych procesów, to jednak działalność ludzka stanowi główną przyczynę wzrostu zanieczyszczeń w atmosferze.

Najczęściej stosowaną klasyfikacją źródeł emisji jest następujący podział:

- źródła punktowe (emisja punktowa) związane z energetycznym spalaniem paliw i procesami technologicznymi w zakładach przemysłowych;
- źródła liniowe (emisja liniowa) związane z komunikacją;
- źródła powierzchniowe (emisja powierzchniowa) niskiej emisji rozproszonej komunalno-bytowej i technologicznej.

Województwo kujawsko-pomorskie zostało podzielone na strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z przyjętym podziałem, Gmina Topólka należy do strefy kujawsko-pomorskiej.

Poniżej zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu. Dla potrzeb badań substancje, których poziom stężeń ma zostać zmierzony, zostały podzielone na 2 grupy: ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

Substancje oceniane ze względu na ochronę zdrowia ludzi:

- dwutlenek siarki (SO_2),
- dwutlenek azotu (NO_2),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C_6H_6),

- ozon troposferyczny (O_3),
- pył zawieszony PM₁₀, oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren),
- pył PM_{2,5}.

Substancje oceniane ze względu na ochronę roślin:

- dwutlenek siarki (SO_2),
- tlenki azotu (NO_x),
- ozon (O_3).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenie ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego - oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie - z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków - w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5} dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II - poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji dla strefy kujawsko-pomorskiej w latach 2023-2024.

Tabela 2. Wynikowe klasy strefy kujawsko-pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za lata 2023-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy
			Kryterium – poziom dopuszczalny							Kryterium – poziom docelowy						Kryterium - poziom celu długoterminowego
			SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃	
						Faza I	Faza II									
Strefa kujawsko-pomorska	PL0404	2023	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	C	A	A	A	D2
Strefa kujawsko-pomorska	PL0404	2024	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	C	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za lata 2023-2024

Tabela 3. Wynikowe klasy strefy kujawsko-pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za lata 2023-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
			Kryterium – poziom dopuszczalny		Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego
			SO ₂	NO _x		
Strefa kujawsko-pomorska	PL0404	2023	A	A	A	D2
Strefa kujawsko-pomorska	PL0404	2024	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim za lata 2023-2024

Roczna ocena jakości powietrza za lata 2023-2024 w strefie kujawsko-pomorskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

- poziom docelowy B(a)P w pyłe zawieszonym PM₁₀,
- poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2 (ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin).

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy imisyjne na terenie strefy kujawsko-pomorskiej były dotrzymane.

W ocenie rocznej jakości powietrza za lata 2023-2024, w odniesieniu do kryterium ochrony zdrowia ludzi, w strefie kujawsko-pomorskiej odnotowano przekroczenia poziomu docelowego obowiązującego dla benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀, w związku z czym strefę zaklasyfikowano do klasy C. Przypisanie klasy C oznacza przekroczenie wymaganych prawem norm, ale nie muszą one występować na całym obszarze strefy, ponieważ w strefie wskazuje się obszary przekroczeń. Dla Gminy Topólka nie wyznaczono obszaru przekroczeń dla benzo(a)pirenu.

W ocenach jakości powietrza za 2023 r. i 2024 r., na terenie gminy Topólka, ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin wystąpiło natomiast przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu – klasa D2.

Na obszarze gminy Topólka, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadzi pomiarów zanieczyszczeń powietrza. Jednakże w oparciu o modelowanie matematyczne, stanowiące metodę uzupełniającą w stosunku do pomiarów stężeń zanieczyszczeń powietrza, realizowane przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, stwierdzono, że na terenie gminy, w roku kalendarzowym 2024 wartości stężeń średniorocznych substancji w powietrzu wyniosły⁴:

1. Dwutlenek azotu (nr CAS 10102-44-0):

Sa = od 9 do 10 µg/m³

2. Dwutlenek siarki (nr CAS 7446-09-5):

Sa = 3 µg/m³

3. Pył zawieszony PM₁₀:

Sa = od 16 do 17 µg/m³

4. Pył zawieszony PM_{2,5}:

Sa = od 9 do 10 µg/m³

5. Benzen (nr CAS 71-43-2):

Sa = 0,5 µg/m³

⁴ Państwowy Monitoring Środowiska/Ekoinfonet

6. Ołów (nr CAS 7439-92-1):

Sa = 0,003 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

7. Tlenki azotu (nr CAS 10102-44-0, 10102-43-9):

Sa = od 10 do 11 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

8. Tlenek węgla (nr CAS 630-08-0):

Sa = 165 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

9. Arsen (nr CAS 7440-38-2):

Sa = 0,5 ng/m^3

10. Kadm (nr CAS 7440-43-9):

Sa = 0,05 ng/m^3

11. Nikiel (nr CAS 7440-02-0):

Sa = 0,5 ng/m^3

12. Benzo(a)piren (nr CAS 50-32-8):

Sa = od 0,4 do 0,7 ng/m^3

2.4. Poziom hałas na terenie gminy

Hałas w środowisku to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki w danym miejscu i czasie o częstotliwościach w zakresie 16 – 16 000 Hz. Jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania. Wpływa negatywnie na zdrowie ludzi i jakość ich życia, a także szkodzi zwierzętom. Długotrwałe narażenie na jego działanie może prowadzić m.in. do poważnych problemów ze snem, zwiększać ryzyko choroby niedokrwiennej serca, pogarszać zdolność koncentracji oraz wywoływać uczucie rozdrażnienia.

Hałas przemysłowy

Głównymi źródłami hałasu przemysłowego są: silniki elektryczne i spalinowe, wentylatory, pompy, urządzenia tnące, sprężarki, chłodnie, maszyny budowlane, maszyny służące do obróbki metalu, maszyny tartaczne, maszyny stolarskie, sieczkarnie, specjalistyczne linie technologiczne, urządzenia nagłaśniające, wózki widłowe i dźwigi.

Hałas komunikacyjny

Największa uciążliwość hałasu obserwowana jest na obszarach położonych wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Należy się spodziewać, że w najbliższych latach natężenie ruchu kołowego (w tym maszyn rolniczych) będzie wzrastać, co przyczyni się do zwiększenia natężenia hałasu w sąsiedztwie tych szlaków. Hałas dokuczliwy jest też dla wszelkich zabudowań usytuowanych przy szlakach komunikacyjnych i osób w nich mieszkających. Uciążliwość hałasu może być pośrednio zmniejszana poprzez realizację inwestycji z zakresu przebudowy czy modernizacji

dróg, a także poprzez tworzenie wzdłuż tras o wysokim natężeniu ruchu pasów zieleni izolacyjnej.

Głównym źródłem emisji hałasu komunikacyjnego do środowiska na terenie gminy Topólka są drogi powiatowe nr 2831C oraz nr 2814C⁵.

Ochrona przed hałasem obejmuje określone rodzaje terenów, które zostały wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 roku dotyczącym dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Są to obszary wyodrębnione ze względu na sposób ich użytkowania i pełnione funkcje, takie jak tereny mieszkalne, rekreacyjne czy obszary szpitalne. Redukcja emisji hałasu może być osiągnięta poprzez stosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych lub organizacyjnych ograniczających jego natężenie. Ważnym narzędziem w tym zakresie są również zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące właściwej lokalizacji obiektów przemysłowych, zachowania odpowiednich odległości między zabudową a źródłami hałasu oraz zastosowania barier dźwiękochłonnych. Istotną rolę odgrywa również stały monitoring poziomu hałasu, który pozwala na ocenę sytuacji i podejmowanie odpowiednich działań zaradczych.

Standardy dotyczące klimatu akustycznego określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112). W rozporządzeniu zawarte są dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł (dróg i linii kolejowych, linii elektroenergetycznych, startów, przelotów i lądowań statków powietrznych oraz pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu), w odniesieniu do rodzaju terenów wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje.

⁵ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Topólka na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029, przyjęty uchwałą nr XXI/162/20 Rady Gminy Topólka z dnia 8 grudnia 2020 r.

Tabela 4. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczyn- kowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 5. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ¹⁾	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ¹⁾ c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 6. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez straty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długotrwały średni poziom dźwięku A w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim domom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim domom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ¹⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Badania natężenia hałasu

W latach 2023-2024, ani w latach poprzednich, na terenie gminy Topólka nie realizowano w ramach państwowego monitoringu środowiska badań hałasu komunikacyjnego⁶.

2.5. Natężenia pól elektromagnetycznych na terenie gminy

Pole elektromagnetyczne to pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz (definicja z ustawy dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska).

W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić promieniowanie:

- jonizujące, powstające w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych, przed którym ochrona unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. 2024 r. poz. 1277 ze zm.),
- niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne,

⁶ Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

przed którym ochronę reguluje ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.) w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w postaci pól elektromagnetycznych (PEM) zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono od naturalnych źródeł, jakimi są np.: Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast sztuczne pola elektromagnetyczne zaczęły pojawiać się w środowisku ponad sto lat temu i były związane z techniczną działalnością człowieka.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi stanowi zapewnienie jak najkorzystniejszego stanu środowiska, dzięki utrzymaniu poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych norm lub co najmniej na ich poziomie. Promieniowanie niejonizujące jest obecnie uznawane za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiskowych. Pole elektromagnetyczne generowane przez silne źródła wpływa negatywnie na warunki życia ludzi, zakłócając procesy życiowe. Może prowadzić do zaburzeń w funkcjonowaniu ośrodkowego układu nerwowego, a także układów: rozrodczego, hormonalnego, krwionośnego oraz wpływać na narządy słuchu i wzroku.

Badania PEM

Na terenie gminy Topólka w ramach państwowego monitoringu środowiska w latach 2023-2024 nie realizowano badań natężenia pól elektromagnetycznych. Badania te na terenie gminy Topólka realizowane były ostatni raz w 2021 r. w punkcie Topólka 22. Pomiary wskazują, że rejestrowane natężenia pól elektromagnetycznych utrzymują się na niskich poziomach i nie przekraczają norm⁷.

2.6. Jakość wód powierzchniowych i podziemnych na terenie gminy

Wody powierzchniowe

Teren gminy Topólka zlokalizowany jest pod względem hydrograficznym w zasięgu dwóch dorzeczy: Wisły i Odry. Większa część tego obszaru należy do regionu wodnego środkowej Wisły wchodzącego w skład dorzecza Wisły, natomiast pozostała część terenu należy do regionu wodnego Warty, w dorzeczu Odry. Główną rzeką przepływającą przez obszar gminy jest Zgłowiączka. Od strony zachodniej gmina sąsiaduje z Jeziorem Głuszyńskim, które należy do jezior głównych. Ponadto na terenie gminy znajdują się mniejsze jeziorka, zbiorniki i stawy oraz rzeczki, kanały i strumienie⁸.

⁷ Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

⁸ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Topólka na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029, przyjęty uchwałą nr XXI/162/20 Rady Gminy Topólka z dnia 8 grudnia 2020 r.

Zgodnie z IIaPGW Gmina Topólka znajduje się na terenie następujących zlewni JCWP:

- RW2000112789 – Zgłowiączka od jez. Głuszyńskiego do ujścia,
- RW6000101881179 – Noteć do Dopływu z jez. Lubotyń,
- RW20001027853299 – Niwka,
- LW20035 – Głuszyńskie,
- RW20001027839 – Zgłowiączka do jez. Głuszyńskiego,
- RW20001027858 – Dunaj.

Na obszarze gminy Topólka monitoringiem objęto w 2022 r. rzekę Zgłowiączkę i Niwkę (Strugę, Sarnówkę) oraz w 2024 r. jezioro Głuszyńskie⁹.

Zgłowiączka w cyklu wodnych 2022-2027 podzielona jest na dwie jednolite części wód powierzchniowych (jcwp): Zgłowiączka do jez. Głuszyńskiego (PLRW20001027839) oraz Zgłowiączka od jez. Głuszyńskiego do ujścia (PLRW2000112789). Odcinki obu jcwp przebiegają w granicach gminy Topólka¹⁰.

Jednolita części wód powierzchniowych Zgłowiączka do jez. Głuszyńskiego (PLRW20001027839) badana była w ramach monitoringu operacyjnego w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym powyżej jeziora Głuszyńskiego w miejscowości Stróżewo-Parcele. Elementy biologiczne oceniono w klasie 5, o czym zdecydowała wartość wskaźnika – makrobezkręgowce bentosowe. Rzeka nie spełniała również wymogów dla dobrego stanu w zakresie wskaźników fizykochemicznych. Stężenia większości parametrów fizykochemicznych wykazywały znaczące przekroczenia poziomów dopuszczalnych norm dla 2 klasy¹¹.

Jednolita części wód powierzchniowych Zgłowiączka od jez. Głuszyńskiego do ujścia (PLRW2000112789) badana była w ramach monitoringu operacyjnego oraz diagnostycznego w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym przy ujściu Zgłowiączki do rzeki Wisły we Włocławku. Elementy biologiczne oceniono w klasie 3, o czym zdecydowały wszystkie oznaczane grupy organizmów. Większość wskaźników fizykochemicznych mieściła się w normach 1 i 2 klasy, a o ostatecznej klasyfikacji zdecydowały stężenia wskaźników przekraczające normy dla klasy drugiej. Przekroczenia notowano szczególnie w przypadku substancji charakteryzujących zasolenie oraz zanieczyszczenia organiczne. Klasyfikacja substancji szczególnie szkodliwych (grupa 3.6 - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne: arsen, chrom sześciowartościowy, cynk, miedź, węglowodory ropopochodne - indeks olejowy) była na poziomie 1 klasy. Analizie poddano również ponad 40 wskaźników

⁹ Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

¹⁰ Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

¹¹ Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (substancje priorytetowe) oraz innych substancji zanieczyszczających. Jedynym wskaźnikiem, którego stężenie przekraczało dopuszczalne normy był benzo(a)piren¹².

Niwka (Struga, Sarnówka) jest prawobocznym dopływem Zgłowiączki. Cała rzeka stanowi jedną jednolitą część wód, a w cyklu wodnym 2022-2027 posiada kod PLRW20001027853299 i nazwę Niwka. Punkt pomiarowo-kontrolny zlokalizowany został w miejscowości Chalno Parcele, gdzie prowadzono badania w ramach monitoringu operacyjnego. Rzeka nie posiada punktowych źródeł zanieczyszczeń. Na jej stan znaczący wpływ wywiera rolniczy charakter zlewni. Ocena biologiczna była wykonana na podstawie wartości wskaźnika – organizmy makrozoobentosowe, który spełniał wymogi 2 klasy. Wskaźniki fizykochemiczne sklasyfikowano poniżej stanu dobrego. Na taką klasyfikację wpływ miał ogólny węgiel organiczny (OWO) oraz przewodność elektrolityczna¹³.

Jezioro Głuszyńskie (kod jednolitej części wód: PLLW20035) było objęte monitoringiem diagnostycznym. Oznaczana roślinność makrofitowa oraz organizmy fitoplanktonowe i fitobentosowe oceniono na poziomie 2 klasy. Ocena biologiczna ostatecznie była na poziomie 3 klasy ze względu na makrozoobentos oraz jeziorowy indeks rybny (LFI+) określający skład i liczebność ichtiofauny. Ocena hydromorfologiczna wykazała przekroczenia norm klasy pierwszej. Elementy fizykochemiczne, ze względu na średnioroczny wynik azotu ogólnego i przewodności elektrolitycznej przekroczyły dopuszczalne normy. Klasyfikacja substancji szczególnie szkodliwych (grupa 3.6) była na poziomie pierwszej klasy. Badania substancji priorytetowych oraz innych substancji zanieczyszczających nie wykazały przekroczeń¹⁴.

¹² Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

¹³ Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

¹⁴ Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

Tabela 8. Wyniki pomiarów monitoringu wód powierzchniowych na terenie gminy Topólka

Lp.	Nazwa jcwp	Kod jcwp	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa elementów z grupy 3.6
1	Zgłowiączka do jez. Gluszyńskiego	PLRW20001027839	5	nb	>2	nb
2	Zgłowiączka od jez. Gluszyńskiego do ujścia	PLRW2000112789	3	nb	>2	1
3	Niwka	PLRW20001027853299	2	nb	>2	nb
4	Gluszyńskie	PLLW20035	2	>1	>2	1

Objaśnienia:

Klasa elementów biologicznych / hydromorfologicznych:

1 – stan bardzo dobry,
>1 – poniżej stanu bardzo dobrego
2 – stan dobry,
3 – stan umiarkowany,
4 – stan słaby,
5 – stan zły,
nb – nie badano.

Klasa elementów fizykochemicznych / elementów z grupy 3.6 (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne):

1 – stan bardzo dobry,
2 – stan dobry,
>2 – poniżej stanu dobrego,
nb – nie badano.

Źródło: Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

Wody Podziemne

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960) jednolite części wód podziemnych są jednostkami wydzielonymi dla potrzeb zarządzania wodami, w tym planowania w gospodarowaniu wodami. Dla tych jednostek w kolejnych cyklach planistycznych sporządzane są programy działań, służące osiągnięciu ustalonych dla nich celów środowiskowych.

Według podziału Polski na 174 JCWPd, teren gminy Topólka leży na obszarze dwóch jednolitych części wód podziemnych:

- GW600062,
- GW200047.

Każda z tabel prezentuje realizację zadań dla każdego z następujących obszarów interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenia hałasem,
- pola elektromagnetyczne,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- zasoby geologiczne,
- gleby,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenia poważnymi awariami.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Topólka
na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029, za okres 2023-2024

Tabela 9. Stopień realizacji zadań

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Zakres zrealizowany w 2023 r.	Poniesione koszty realizacji zadania w 2023 r.	Zakres zrealizowany w 2024 r.	Poniesione koszty realizacji zadania w 2024 r.
Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza					
Działania informacyjno-promocyjne w zakresie odnawialnych źródeł energii.	Gmina Topólka	-	-	-	-
Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem					
Modernizacja i przebudowa dróg gminnych	Gmina Topólka	Przebudowa drogi gminnej Świnki położonej w m. Świnki, gm. Topólka na odcinku od km 0+000 do km 0+470" – długości 470,00 m.b. Przebudowa drogi gminnej nr 180831C Świnki-Dębowiec położonej w m. Kamieńczyk, gm. Topólka na odcinku od km 0+000 do km 0+550 – długości 550,00 m.b. Przebudowa drogi gminnej Znaniewo położonej w m. Iłowo, gm. Topólka na odcinku od km 0+000 do km 0+365 – długości 365,00 m.b. Przebudowa drogi gminnej Znaniewo położonej w m. Rogalki, gm. Topólka na odcinku od km 0+000 do km 0+385 – długości 385,00 m.b. Przebudowa drogi gminnej Czamanin II położonej w m. Czamanin, gm. Topólka na odcinku od km 0+000 do km 0+318 – długości 318,00 m.b.	1 402 200,00 zł	Przebudowa drogi gminnej nr 180818C Borek-Borek położonej w m. Borek, gm. Topólka – długości 610 m.b. Przebudowa drogi gminnej Nr 180817C Znaniewo-Iłowo położonej w m. Znaniewo, gm. Topólka – długości 687 m.b. Przebudowa drogi gminnej nr 180810C Świerczynek-Świerczyn położonej w m. Świerczynek, gm. Topólka – długości 646 m.b. Przebudowa drogi gminnej Świerczynek-Paniewo położonej w miejscowości Paniewo, gm. Topólka – długości 541 m.b. Przebudowa drogi gminnej nr 180806C Świerczyn-Bodzanowo położonej w m. Paniewek, gm. Topólka-Etap I – długości 995 m.b. Przebudowa drogi gminnej nr 180806C Świerczyn-Bodzanowo położonej w m. Paniewo, gm. Topólka-	2 338 845,15 zł

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Topólka
na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029, za okres 2023-2024

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Zakres zrealizowany w 2023 r.	Poniesione koszty realizacji zadania w 2023 r.	Zakres zrealizowany w 2024 r.	Poniesione koszty realizacji zadania w 2024 r.
		Przebudowa drogi gminnej Kamieniec położonej w m. Kamieniec, gm. Topólka na odcinku od km 0+000 do km 0+134 – długości 134,00 m.b. Przebudowa drogi gminnej Chalno Parcele położonej w m. Chalno Parcele, gm. Topólka na odcinku od km 0+000 do km 0+170 – długości 170,00 m.b. Przebudowa drogi gminnej Sierakowy położonej w m. Emilianowo, gm. Topólka na odcinku od km 0+000 do km 0+500 – długości 550,00 m.b. Przebudowa drogi gminnej Sierakowy położonej w m. Sierakowy, gm. Topólka na odcinku od km 0+000 do km 0+387 – długości 387,00 m.b. Przebudowa drogi gminnej Głuszynek położonej w m. Głuszynek, gm. Topólka na odcinku od km 0+000 do km 0+413 – długości 413,00 m.b.		Etap II – długości 677 m.b. Przebudowa drogi gminnej nr 180803C Torzewo-Torzewo położonej w m. Torzewo, gm. Topólka – długości 666 m.b. Przebudowa drogi gminnej nr 180802C Powalkowice-Bodzanowo położonej w m. Torzewo, gm. Topólka – długości 375 m.b. Przebudowa drogi gminnej Czamaninek położonej w m. Czamaninek, gm. Topólka – długości 250 m.b. Przebudowa drogi gminnej Czamanin-Karczówek położonej w m. Czamanin, gm. Topólka - długości 924 m.b. Przebudowa drogi gminnej nr 18082C Chalno-Czamanin Kolonia położonej w m. Czamanin Kolonia, gm. Topólka – długości 528 m.b.	
Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne					
Wprowadzanie do mpzp zapisów w zakresie możliwości lokalizacji urządzeń emitujących promieniowanie elektromagnetyczne	Gmina Topólka	-	-	-	-
Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami					
Remonty i modernizacja istniejących urządzeń służących do poboru wody i sieci wodociągowej	Gmina Topólka	Wymiana złóż filtracyjnych wraz z czyszczeniem sieci orurowania na SUW w Paniewie	152 151,00 zł	1. Budowa stacji uzdatniania wody wraz z instalacją OZE w	1. 154 141,14 zł 2. 95 940,00 zł 3. 58 625,00 zł

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Topólka
na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029, za okres 2023-2024

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Zakres zrealizowany w 2023 r.	Poniesione koszty realizacji zadania w 2023 r.	Zakres zrealizowany w 2024 r.	Poniesione koszty realizacji zadania w 2024 r.
				Dębiankach - Wykonanie pierwszego odwiertu 2. Dostawa i montaż lam UV na SUW w Paniewie 3. Modernizacja przyłączy wody na SUW w Paniewie 4. Zakup materiałów na remont SUW w Paniewie	4. 6 065,92 zł
Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa					
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Mieszkańcy gminy Topólka	-	-	-	-
Modernizacja sieci wodociągowej	Gmina Topólka	-	-	-	-
Obszar interwencji: Zasoby geologiczne					
Wprowadzenie zapisów do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin o niezagospodarowywaniu terenów nieeksploatowanych złóż	Gmina Topólka	-	-	-	-
Obszar interwencji: Gleby					
Wprowadzanie do mpzp konieczności ochrony gleb klasy I –III i racjonalnego gospodarowania ich zasobami	Gmina Topólka	-	-	-	-
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
Demontaż i utylizacja azbestu	Gmina Topólka	Usuwania wyrobów zawierających azbest: 1. lokale mieszkalne i gospodarcze: 64,77 Mg 2. gospodarstwa rolne korzystające z dofinansowania na wymianę pokrycia dachowego: 31,33 Mg	1. 31 966,50 zł 2. 14 098,50 zł	Usuwania wyrobów zawierających azbest: 1. lokale mieszkalne i gospodarcze: 56,09 Mg 2. gospodarstwa rolne korzystające z dofinansowania na wymianę pokrycia dachowego: 28,06 Mg	1. 33 654,00 zł 2. 15 152,40 zł
Likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów	Gmina Topólka	-	-	-	-

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Topólka
na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029, za okres 2023-2024

Działanie ujęte w Programie	Podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazany w Programie	Zakres zrealizowany w 2023 r.	Poniesione koszty realizacji zadania w 2023 r.	Zakres zrealizowany w 2024 r.	Poniesione koszty realizacji zadania w 2024 r.
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze					
Nasadzenia zieleni	Gmina Topólka	Nasadzenie 13 szt. drzew i 10 szt. krzewów	916,00 zł	Nasadzenie: brzoza pożyteczna 17 szt.	bd
Obszar interwencji: Zapobieganie poważnym awariom					
Doposażenie jednostki OSP w Orlu	Gmina Topólka	1. Zakup umundurowania i wyposażenia na cele ratowniczo-gaśnicze 2. Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Orlu	1. 86 550,87 zł 2. 1 135 044,00 zł	Zakup umundurowania i wyposażenia na cele ratowniczo-gaśnicze	61 177,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

4. Ocena realizacji programu ochrony środowiska w okresie od 2023 do 2024

W oparciu o dane zgromadzone i przedstawione w rozdziale 3 niniejszego Raportu dotyczącego zadań przyjętych do realizacji w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Topólka na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029”, należy stwierdzić, że realizacja założeń dokumentów przebiega prawidłowo, co skutkuje poprawą stanu środowiska na terenie gminy Topólka.

Podsumowanie wykonania zadań w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Topólka na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029”:

Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

W latach 2023-2024 w Gminie Topólka w ramach obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza nie realizowano działań informacyjno-promocyjnych dotyczących odnawialnych źródeł energii. Mimo braku działań, ich realizacja nadal jest możliwa w dalszej części okresu obowiązywania Programu z uwagi na perspektywę do roku 2029. Działania tego typu mogą odegrać istotną rolę w edukowaniu mieszkańców i promowaniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii. To natomiast przyczynia się do poprawy jakości powietrza i przeciwdziałania zmianom klimatycznym.

Poza Programem Ochrony Środowiska w analizowanych latach Gmina Topólka podejmowała działania na rzecz ochrony klimatu i poprawy jakości powietrza. Działania te miały charakter inwestycyjny, a ich finansowanie pochodziło głównie z budżetu gminy oraz zewnętrznych źródeł, w tym Rządowego Programu „Polski Ład” oraz środków z Ministerstwa Finansów. Wśród tych działań można wymienić:

- Przebudowa i termomodernizacja budynku Punktu Przedszkolnego przy Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Topólce wraz z instalacją OZE w systemie „zaprojektuj-wykonaj” (46 000,00 zł w 2024 r.);
- Budowa łącznika między Gminnym Ośrodkiem Kultury a Urzędem Gminy wraz z modernizacją GOK oraz utwardzeniem placu (583 000,00 zł w 2023 r. i 4 500 000,00 zł w 2024 r.);
- Budowa remizy OSP w Kozjatach zasilanej instalacją OZE wraz z zakupem wyposażenia (270 000,00 zł w 2023 r. i 4 750 000,00 zł w 2024 r.);
- W 2023 r. zakup i montaż 12 sz. lamp solarnych na terenie gminy Topólka (107 999,88 zł);
- W 2024 r. zakup i montaż na terenie gminy Topólka: 19 szt. lamp solarnych (159 039,00 zł z budżetu gminy) i 60 szt. lamp solarnych (439 550,00 zł z Ministerstwa Finansów oraz środków własnych gminy);

- Zakup 4 szt. radarowych pomiarów prędkości z własnym zasilaniem solarnym. Dzięki zastosowaniu zasilania solarnego, urządzenia nie wymagają tradycyjnego przyłącza energetycznego, co ogranicza ślad węglowy i wpływa korzystnie na ochronę środowiska. (54 200,00 zł)¹⁶.

Można więc zauważyć, że w latach 2023-2024 Gmina Topólka podjęła szereg działań inwestycyjnych wspierających ochronę klimatu i poprawę jakości powietrza. Realizowane zadania, takie jak termomodernizacje budynków, rozwój oświetlenia solarnego czy inwestycje w OZE, świadczą o konsekwentnym zaangażowaniu Gminy w transformację energetyczną i poprawę efektywności energetycznej infrastruktury publicznej.

Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem

W latach 2023-2024 Gmina Topólka prowadziła intensywne działania w zakresie modernizacji i przebudowy dróg gminnych w ramach obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem. Inwestycje drogowe objęły wiele odcinków zlokalizowanych w różnych miejscowościach na terenie gminy. Działania te przyczyniają się zarówno do poprawy komfortu komunikacyjnego mieszkańców, jak i ograniczenia emisji hałasu drogowego.

W 2023 r. zrealizowano m.in. przebudowę drogi gminnej w miejscowości Kamieniec (134 m.b.), Chalno Parcele (170 m.b.), Sierakowy (550 m.b. i 387 m.b.), a także w miejscowości Głuszynek (413 m.b.). W tym samym roku wykonano również odcinki: Świnki (470 m.b.), Świnki-Dębowiec (550 m.b.), Znaniewo (Iłowo) (365 m.b.), Znaniewo (Rogalki) (385 m.b.) i Czamanin II (318 m.b.). Koszt zadań zrealizowanych w 2023 r. wyniósł budżet gminy łącznie 1 402 200,00 zł.

W roku 2024 kontynuowano inwestycje w tym zakresie. Wykonano odcinki w miejscowościach Borek (610 m.b.), Znaniewo-Iłowo (687 m.b.), Świerczynek-Świerczyn (646 m.b.), Świerczynek-Paniewo (541 m.b.) oraz Świerczyn-Bodzanowo etap I (995 m.b.). Dodatkowo zrealizowano przebudowę: Świerczyn-Bodzanowo etap II (677 m.b.), Torzewo (666 m.b.), Powalkowice-Bodzanowo (375 m.b.), Czamaninek (250 m.b.), Czamanin-Karczówek (924 m.b.) oraz Chalno-Czamanin Kolonia (528 m.b.). Koszt działań poniesionych w 2024 r. wyniósł 2 338 845,15 zł, z czego 338 845,15 zł pochodziło z budżetu gminy a 2 000 000,00 zł z Programu Polski Ład.

Równocześnie Gmina Topólka, poza zakresem działań ujętych w Programie, realizowała dodatkowe przedsięwzięcia:

¹⁶ Dane Urzędu Gminy Topólka

- W 20203 r. budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2814C Samszyce – Izbica Kujawska w miejscowości Dębianki gmina Topólka – 70 m.b. (98 893,14 zł w tym 49 446,57 zł z powiatu radziejowskiego i 49 446,57 zł z budżetu gminy);
- W 2023 r. budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2814C Samszyce – Izbica Kujawska w miejscowości Galonki gmina Topólka na odcinku od km 11+442 do km 11+512 tj. 70 m.b. (49 078,20 zł w tym 26 078,20 z budżetu gminy i 23 000,00 zł z powiatu radziejowskiego);
- Dodatkowo w ramach działań mających na celu uspokojenie ruchu drogowego i zwiększenie bezpieczeństwa, Gmina zakupiła cztery urządzenia radarowe (fotoradary) z własnym zasilaniem solarnym (54 200,00 zł z budżetu gminy)¹⁷.

Działania te świadczą o systematycznym i wieloetapowym podejściu Gminy Topólka do rozwoju infrastruktury drogowej oraz pieszej. Poprawa nawierzchni i parametrów technicznych dróg gminnych ma nie tylko znaczenie komunikacyjne i estetyczne, ale przekłada się również na zmniejszenie emisji hałasu oraz poprawę bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców.

Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne

W analizowanych latach w Gminie Topólka nie podjęto działań związanych z wprowadzaniem zapisów do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dotyczących lokalizacji urządzeń emitujących promieniowanie elektromagnetyczne. W związku z tym, że Program posiada perspektywę do roku 2029, zadanie może zostać zrealizowane w kolejnych latach.

Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami

W latach 2023-2024 Gmina Topólka prowadziła działania remontowe i modernizacyjne istniejących urządzeń służących do poboru wody i sieci wodociągowej w ramach obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami.

W 2023 r. zrealizowano wymianę złóż filtracyjnych wraz z czyszczeniem sieci rurociąkowej na Stacji Uzdatniania Wody w Paniewie. Koszt tego przedsięwzięcia wyniósł 152 151,00 zł.

W 2024 r. natomiast wykonano pierwszy odwiert związany z budową nowej stacji uzdatniania wody z instalacją OZE w miejscowości Dębianki. Koszt poniesiony przez Gminę wyniósł 154 141,14 zł. Dodatkowo wykonano montaż lamp UV w SUW w Paniewie. Zrealizowano także modernizację przyłączy wodnych oraz zakupiono materiały niezbędne do przeprowadzenia remontu SUW. Wszystkie te działania zostały sfinansowane ze środków budżetu gminy, a ich łączny koszt wyniósł 160 630,92 zł.

¹⁷ Dane Urzędu Gminy Topólka

Tego rodzaju działania dowodzą konsekwentnego podejścia Gminy do poprawy jakości infrastruktury technicznej, która nie tylko zwiększa komfort życia mieszkańców, ale również wpływa na bezpieczeństwo sanitarne i środowiskowe.

Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

W latach 2023-2024 w Gminie Topólka nie zrealizowano działań w ramach obszaru interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa, które były przewidziane w Programie ochrony środowiska. Jednak uwzględniając, że Program posiada perspektywę do roku 2029, zadanie to może zostać zrealizowane w kolejnych latach.

Jednak zadania realizowane przez Gminę w ramach obszaru: Gospodarka wodami również wpisują się w obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa. Do zrealizowanych przedsięwzięć należała m.in. wymiana złóż filtracyjnych oraz czyszczenie sieci rur SUW w Paniewie, a także rozpoczęcie budowy stacji uzdatniania wody z instalacją OZE w miejscowości Dębianki. Dodatkowo zrealizowano modernizację przyłączy wodociągowych i zakup materiałów niezbędnych do remontu SUW¹⁸.

Chociaż nie odnotowano realizacji konkretnych zadań dla tego obszaru, to wykonanie inwestycji w zakresie gospodarowania wodami miała również wpływ na gospodarkę wodno-ściekową. Wynika to z faktu, że działania były ukierunkowane na poprawę jakości i niezawodności dostaw wody pitnej dla mieszkańców gminy.

Obszar interwencji: Zasoby geologiczne

W latach 2023-2024 Gmina Topólka nie realizowała działań z obszaru interwencji: Zasoby geologiczne. Jednak uwzględniając fakt, że Program posiada perspektywę do roku 2029, zadanie to może zostać zrealizowane w kolejnych latach.

Obszar interwencji: Gleby

W odniesieniu do obszaru interwencji: Gleby, w Gminie Topólka nie podjęto w latach 2023-2024 żadnych działań, które wynikałyby z Programu w zakresie ochrony gleb klasy I–III oraz racjonalnego gospodarowania ich zasobami. Działanie to miało polegać na wprowadzeniu zapisów planistycznych dotyczących konieczności ochrony najbardziej wartościowych gleb rolniczych. Z uwagi na obowiązującą perspektywę Programu do roku 2029, istnieje możliwość realizacji tego zadania w przyszłych latach.

Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

W latach 2023-2024 Gmina Topólka podejmowała systematyczne działania zmierzające do eliminacji zagrożeń związanych z obecnością azbestu na swoim terenie. Prace obejmowały

¹⁸ Dane Urzędu Gminy Topólka

zarówno lokale mieszkalne i gospodarcze, jak i gospodarstwa rolne, które korzystały z dofinansowania od WFOŚiGW w Toruniu na wymianę pokryć dachowych wykonanych z materiałów zawierających azbest¹⁹.

W roku 2023 usunięto łącznie 96,10 Mg wyrobów azbestowych, w tym 64,77 Mg z budynków mieszkalnych i gospodarczych oraz 31,33 Mg z gospodarstw rolnych objętych wsparciem finansowym. Całkowity koszt realizacji tych zadań wyniósł 46 065,00 zł, z czego 31 966,50 zł dotyczyło prac przy lokalach, a 14 098,00 zł zostało przeznaczone na gospodarstwa rolne.

W kolejnym roku, tj. w 2024, kontynuowano realizację przedsięwzięcia, usuwając 84,15 Mg azbestu, z czego 56,09 Mg pochodziło z zabudowy mieszkaniowo-gospodarczej, a 28,06 Mg z gospodarstw rolnych. Na ten cel przeznaczono łącznie 48 806,40 zł, z czego 33 654,00 zł dotyczyło lokali mieszkalnych i gospodarczych, natomiast 15 152,40 zł zostało przeznaczone na wymianę pokryć dachowych w gospodarstwach rolnych.

Ponadto Gmina Topólka podjęła szereg działań związanych z gospodarką odpadami, które nie były bezpośrednio ujęte w Programie:

- Kontrola Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mechanizacji Rolnictwa Spółka z o.o.;
- Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych (działki letniskowe, na których znajdują się domki letniskowe oraz innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe) (w 2023 r. 1 910 086,49 zł i w 2024 r. 2 029 523,66 zł);
- Rozpropagowanie wśród mieszkańców ulotek zachęcających do kompostowania oraz informowanie o przysługującej uldze za posiadanie przydomowego kompostownika (710,00 zł w 2024 r.);
- Prowadzenie PSZOK w Wandynowie (19 564,07 zł w 2023 r. i 18 048,94 zł w 2024 r.)²⁰.

Dodatkowo prowadzono działania, które miały istotne znaczenie dla edukacji ekologicznej i promocji proekologicznych postaw wśród mieszkańców:

- Rozdawanie ulotek o prawidłowej segregacji;
- Zachęcanie do zakładania przydomowych kompostowników;
- Dostawianie pojemników na odpady ulegające biodegradacji oraz na szkło, metale, tworzywa sztuczne i papier na terenie gminy we współpracy z firmą odbierającą odpady;
- Zatrudnienie pracownika wykonującego zadania z zakresu gospodarki odpadami;
- Współpraca ze szkołą podstawową polegająca na promowaniu zbiórki makulatury;

¹⁹ Dane Urzędu Gminy Topólka

²⁰ Dane Urzędu Gminy Topólka

- Współpraca ze szkolnym kołem „caritas” polegająca na zbieraniu plastikowych nakrętek, która promowała zbieranie surowców wtórnych;
- Edukacyjna wycieczka uczniów szkoły podstawowej w Topólce do PSZOK w Wandynowie;
- Obchody światowego Dnia Ziemi przez uczniów punktu przedszkolnego przy szkole podstawowej w Topólce²¹.

Realizacja powyższych zadań wygenerowała koszty wysokości 64 897,09 zł, które zostały w pełni pokryte z budżetu gminy²².

Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze

W ramach obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze, Gmina Topólka w 2023 r. podjęła działania mające na celu wzbogacenie lokalnej zieleni poprzez nasadzenia drzew i krzewów. Posadzono 13 sztuk drzew oraz 10 sztuk krzewów, co wiązało się z poniesieniem kosztów w wysokości 916,00 zł. W roku 2024 kontynuowano te działania, koncentrując się na sadzeniu drzew niezbędnych dla sprawnie funkcjonującego środowiska. W związku z tym posadzono 17 sztuk brzoź.

Działania te świadczą o trosce gminy skierowanej na poprawę jakości przestrzeni publicznej, zwiększenie bioróżnorodności oraz kształtowanie przyjaznego środowiska dla mieszkańców. Nasadzenia zieleni są istotnym elementem adaptacji do zmian klimatycznych oraz mają wpływ na estetykę miejscowości i jakość życia mieszkańców.

Obszar interwencji: Zapobieganie poważnym awariom

W ramach działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa i gotowości operacyjnej służb ratowniczych, Gmina Topólka zrealizowała kompleksowe doposażenie Ochotniczej Straży Pożarnej w Orlu. Zakupiono nowe umundurowanie oraz specjalistyczny sprzęt przeznaczony do działań ratowniczo-gaśniczych, na który w 2023 r. wydano 86 550,87 zł, a w 2024 r. 61 177,00 zł. W ramach tego zadania w 2024 r. dokonano również zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego, co znacząco podniosło potencjał operacyjny lokalnych służb ratunkowych. Przeznaczono na to 1 135 044,00 zł. Działania te świadczą o konsekwentnym zaangażowaniu Gminy w rozwój zaplecza technicznego jednostek OSP oraz podnoszenie standardów bezpieczeństwa mieszkańców.

²¹ Dane Urzędu Gminy Topólka

²² Dane Urzędu Gminy Topólka

5. Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Cele działań ochronnych wyznaczone dla poszczególnych przedmiotów ochrony występujących na obszarze Natura 2000 Jezioro Głuszyńskie	7
Tabela 2. Wynikowe klasy strefy kujawsko-pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za lata 2023-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi	12
Tabela 3. Wynikowe klasy strefy kujawsko-pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za lata 2023-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	12
Tabela 4. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby	16
Tabela 5. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby	17
Tabela 6. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	18
Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	19
Tabela 8. Wyniki pomiarów monitoringu wód powierzchniowych na terenie gminy Topólka	23
Tabela 9. Stopień realizacji zadań	26
Rysunek 1. Położenie gminy Topólka na tle powiatu radziejowskiego i województwa kujawsko-pomorskiego	5
Rysunek 2. Położenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezioro Głuszyńskie na terenie gminy Topólka	6
Rysunek 3. Położenie Obszaru Natura 2000 Słone Łąki w Dolinie Zgłowiączki na terenie gminy Topólka	8
Rysunek 4. JCWPd na obszarze gminy Topólka	24